

Mezi Kostnicí a Basilejí aneb jak **Čechové opakovaně žádali o** **možnost veřejné audience**

Papežství, koncily a české země v pozdním středověku

Rok 1420 – první vážný pokus o audienci

- List biskupa Fernanda *Nuper in regnum Bohemie*: připouští, že *sub utraque specie* může být užitečnější, ale proti němu je „z rozumných důvodů **zvyklost všeobecné církve** a povstal proti tomu i dekret kostnického koncilu.“ (červen/červenec 1420)
- Po 14. 7. (Vítkov) chtěli pražané s programem artikulů seznámit i laiky v Zikmundově vojsku, **malostranského setkání** se však nakonec účastní jen teologové
- Pražští mistři přednesli artikuly i s doklady, jejich vývody byly **katolickou stranou následně opraveny**
- Otázku „*an communio sit precepta*“ navrhli husité řešit formou veřejné audience za **přítomnosti laiků**, což i vzhledem k dekretu *Cum in nonnullis* katolicí odmítli

Mezi Krakovem a Brnem (1420– 1424)

- Jaro 1421 – poslové seznámili **Vladislava II. Jagella, Vitolda**, šlechtu i klérus s pražskými články, disputace byla odmítnuta
- Sblížení pražanů a Zikmundových straníků (opozice vůči radikálům) – jednání v Kolíně a Praze r. 1423, předběžně schválena husitská představa o laicích jako rozhodčích víry
- Zikmundův glejt (listopad): **Brno jako místo setkání**, laikové opomenuti, „*quidquid voluerint pro ipsis articulis et punctis declarandis **ratione informacionis** loqui, dicere...*“
- Pražané si již **změnu glejtu nevymohli**, rozpor mezi *disputatio* a *informatio* nakonec zapříčinil, že v únoru 1424 husité vyslali do Brna **jen zástupce nižší šlechty** (vídeňští mistři odešli)

Neúspěšná iniciativa Vladislava II. Jagella (1424)

- Březen 1424 – husitští poslové u polského Vladislava žádají o zprostředkování audience: „*si quid ex evangelio et **scriptorum sanctorum patrum contra eos (...)** doctum seu diffinitum fuerit, **emendacionem volunt accipere...**“*
- Vladislav si zajišťuje Zikmundův souhlas, jako místo setkání navrhuje slezská města
- Vzhledem k druhému příchodu Korybutoviče do Čech a průtahům při schvalování Vladislavovy nabídky (**nutnost sněmovního schválení**) polská iniciativa končí

Koncil pavijsko-sienský (1423– 1424)

- Před rozpuštěním kostnického koncilu (duben 1418) Martin V. ustanovil, že do **5 let** se sejde nový sněm v Pavii
- Zahájen včas (tj. **duben 1423**), v červnu však kvůli morové hrozbě **přeložen do Sieny**
- Dekret z 8. listopadu **odsoudil viklefskou a husitskou herezi**, přičemž pohrozil, že kdokoliv bude českým heretikům pomáhat, dočká se stejného zacházení
- Příznivci konciliarismu nedokázali prosadit svůj vliv – sněm na přelomu února a března 1424 rozpuštěn, Martin V. je dekretem *Frequens* zavázán k **dalšímu svolání za 7 let**

Léta 1426–1427: tabu stále neprolomeno

- Žádost pražanů o slyšení předává Zikmund legátu Jordánu Orsinimu – ten v červnu 1426 odpovídá, že žádost je *d'ábelskou lstí* a o **jednou zavržených článcích se nemá disputovat**
- Neúspěšná **Korybutovičova** iniciativa v r. 1427 o **poučení husitů u papeže** – důsledkem pád jeho strany v Praze
- Prosinec 1427 – schůze bratrstev a zástupců Plzeňského landfrýdu na **hradě Žebrák** (před odpor Martina V., jež možnost disputace označil za *inutiles et perverse*)
- Žebrácká jednání ztroskotala kvůli **rozporu v otázce *disputatio* nebo *informatio***

Bratislavská jednání v březnu/dubnu 1429

- Schůze husitů, **Zikmunda**, pařížských a vídeňských mistrů v Bratislavě, **Petr Payne** v proslovu k Zikmundovi po něm požaduje přijetí artikulů a stěžuje si na upírání *audientiae legitimae* (změna vnímání **Zikmunda** oproti 20. létům)
- Výslovně zmíněno slyšení na budoucím koncilu: „*Si ex sacra scriptura aut sententia sanctorum doctorum **veraciter et inevitabiliter fundancium se in eadem aliquid probatum et deductum in concilio generali proxime celebrando, volo, quod id acceptetur.***“
- Katolická korekce: „*Quidquid ex sacra scriptura aut sententia sanctorum doctorum probatum, deductum et conclusum fuerit per concilium generale in proximo celebrandum, illud acceptetur.*“

Shrnutí

- Na pozadí kruciát se v průběhu dvacátých let udávají **četné pokusy o diplomatické řešení** husitské hereze
- Zejména v první polovině dvacátých let se husité snaží o získání možnosti audience **pomocí manifestů**
- Během této doby se nepodaří nalézt kompromis mezi husitskou představou o **veřejném disputaci** za přítomnosti nezávislé rozhodčí autority a katolickou představou o vyslyšení Čechů, jejich následném **poučení** a přivedení zpět do lůna církve – disputatio X informatio